

VANTAAN KAUPUNKI
VANDA STAD

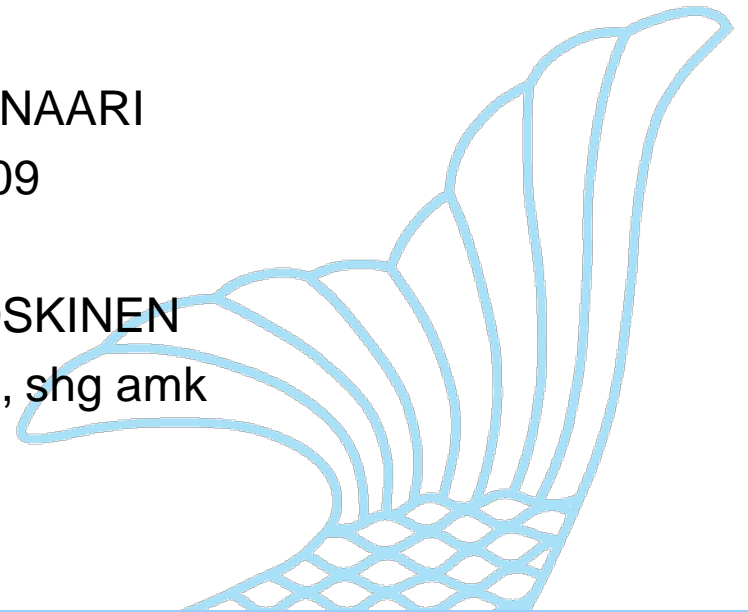
SUUHYGIENISTI-TOIMINTAMALLI VANTAALLA

SUUN TERVEYDENHUOLTO SATEENVARJO –HANKE 2007-2009
Mielenterveyspotilaiden suun terveyden edistäminen

LOPPUSEMINAARI

6.11.2009

KRISTIINA KOSKINEN
projektipäällikkö, shg amk

Työn kehittämisen –malli

Toimintajärjestelmä, jossa tavoitetaan toiminnan kokonaisuus ja siihen kuuluvat osatekijät. (Y. Engeström)

- Tekijät: yksilö tai ryhmä, jonka näkökulmasta analyysi tehdään
- Kohde: ympäristö, jossa toimintaa kehitetään
- Välineet: käsitteellisiä malleja, toimintaohjeita ja työkaluja
- Säännöt: lait ja normit
- Työyhteisö: ei pelkästään fyysisesti lähellä toimivat henkilöt
- Työnjako: toimintaan liittyvien työtehtävien jakautuminen
- Tulos: aikaansaadut muutokset

Tekijät

- Kristiina Koskinen, shg amk, Vantaa(alk. 13.8.2007)
- Jetta Pääskyvuori, shg amk, Vantaa (alk. 1.11.2007)
- Kristiina Kuusi, psyk. sh, HUS/HYKS (1.10.2008-31.8.2009)
- Mirkka Järvinen, shg amk, TtM, TtT -opisk., Vantaa (alk. 1.9.2009)

- Vantaan terveystakeskus hammaslääkäri-hammashoitaja -työparit

Kohde

- ❖ Vantaan suun terveydenhuolto,
- ❖ vantaalainen mielenterveyspotilas,
 - < 50–vuotias
 - < 10 vuotta sairastumisesta
- ❖ HUS/HYKS/Psykiatria/Peijas/Kuntoutuskeskus.

Välineet

Miksi? Välineitä

- ekspansiivisen oppimisen malli
- transteoreettinen muutosvaihemalli ja terveydenlukutaito

Miten? Toimintaohjeet

- hoitotieteen ja hammaslääketieteen viitekehys
- skitsofrenian käypä hoito -suositus

Mitä? Työkalut

- kyselylomakkeet
- lähete
- koulutus
- muu materiaali

Säännöt

- Lait, esim. laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992,
- Vantaa/soster/sth –ohjeet,
- HYKS psykiatrian yksikön ohjeet,
- Kansanterveysohjelmien kuten Terveys 2015 mukaiset normit

Työyhteisö

- Vantaa soster/sth/hallinto,
- HUS/HYKS Psykiatria/Kuntoutuskeskus/Peijas,
- TTA/ hammashoitola,
- sth/sava ohjaus- sekä kehittämis- ja tutkimustyöryhmä,
- muut tukipalvelut (ajanvaraus, atk, talouspalvelut, ym),
- (STM, ESLH)

Työnjako sairaanhoitaja ...

- Yhteyshenkilö, tiedon välittäjä ja suun hoitoprosessin ja -myöntyvyyden tukija.
- Kokosi pienryhmän ja kirjoitti potilaalle lähetteen yhdessä potilaan kanssa ja avusti suun terveydenhuollon esitieto-kaavakkeen täyttämässä.
- Huom. potilastietosuoja!

...työnjako suuhygienisti

- Koulutukset, lähetteen vastaanotto, kirjaus suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmään ja ajanvaraus.
- Anamneesi, alkutarkastus, mittaukset ja suunhoidon ohjaus ja motivointi sekä tarpeenmukainen hoito.
- Epikriisi potilaalle ja lähettäjälle sekä kirjaus suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmään.

Tulos (tavoite)

- Mielenterveys-kuntoutujien suun terveyden paraneminen, itsehoito
- Suuhygienistin toimintamalli,
- Yksiovisuus-periaate.

SUUN TERVEYDENHUOLTO SATEENVARJO –HANKE 2007-2009. Suuhygienisti- toimintamalli

VÄLINEET:

Ekspansiivisen oppimisen malli,
transteoreettinen muutosvaihemalli ja
terveydenlukutaito,
hoitotieteen ja hammaslääketieteen viitekehys,
skitsofrenian Käypä hoito –suositus, lähete,
koulutus, kyselyt, muu materiaali

TEKIJÄT:

Jetta Pääskyvuori, shg amk
Kristiina Koskinen, shg amk
Kristiina Kuusi, psyk. sh
Mirkka Järvinen, shg amk,
TtM, TtT –opisk.
(tk hl-hh)

KOHDE:

a) Vantaan sth,
b) vantaalainen
mielenterveyspotilas,
<50v., <10v.
sairastumisesta, c) HUS /
HYKS psykiatria /
kuntoutuskeskus

TULOS:

Mielenterveys-
kuntoutujien
suun terveyden
paraneminen.
Suuhygienistin
toimintamalli.
Yksioivisuus-
periaate

SÄÄNNÖT:

Lait ja normit
Vantaa/soster/sth -ohjeet
HYKS Psykiatrisen
yksikön ohjeet,
kansanterveysohjelmat

TYÖYHTEISÖ:

Vantaa/soster/sth/hallinto, HUS/HYKS
Psykiatria/Kuntoutuskeskus/Peijas,
TTA/ hammashoitola, sth/sava ohjaus- sekä
kehittämisen- ja tutkimustyöryhmä, muut
tukipalvelut (ajanvaraus, atk, talouspalvelut,
ym),
(STM, ESLH)

TYÖNJAKO:

Sh: Yhteyshenkilö, tiedon välittäjä ja suun
hoitoprosessin ja -myöntövyvyyden tukija. Kokosi
pienryhmän ja kirjoitti pt:lle lähetteen yhdessä pt.
kanssa ja avusti pt sth:n esitieto-kaavakkeen kirj.
Huom. pt.tietosuoja!
Shg: Koulutukset, lähetteen vastaanotto, kirj. sth:n
pt.tietojärjestelmään ja ajanvaraus. Anamneesi,
alkutarkastus, mittaukset ja suunhoidon ohjaus ja
motivointi sekä tarpeenmukainen hoito. Epikriisi
pt:lle ja lähettäjälle sekä kirjaus sth:n pt.asiakirjaan.

Lähde: Peltö-Huikko, Antti - Karjalainen, Karoliina - Koskinen-Ollonqvist,
Pirjo 2006: TERVEYDEN EDISTÄMISEN TOIMINTAMALLIT,
Terveystieteiden tutkimuskeskuksen julkaisu 4/2006.
(Toimintajärjestelmän malli, Engeström 1987)

Suuhygienisti-toimintamallin kehittämisestä

- Suuhygienistiä ei ollut mukana hankesuunnitelman, -anomuksen ja suun hoidon –oppaan teossa.
- Tiedottamisessa ongelmia, kentällä ei tiedetty, mitä johtotasolla oli suunniteltu/päätetty.
- Toimintaympäristöt ja –kulttuurit aluksi vieraita toisilleen.

Mutta

- Vantaalla käytössä oleva suuhygienisti-vastaanotto –malli, jota käytettiin pohjana erikoissairaanhoidon suuhygienisti –toimintamallille.
- Työn kehittämisen –malli toimi hyvin.
- Transteoreettinen muutosvaihe –malli ja motivoiva haastattelu olivat sopivat välineet intervention toteuttamisessa ja hoitokokeilussa Vantaalla.

Mitä hyvää?

- mallin monistettavuus ja sovellettavuus myös valtakunnallisesti
- potilaskeskeisyys
- moniammatillisuus
- yhden oven -periaate
- henkilöstön sitoutuminen suunhoidon edistämiseen (kuntoutuslomake)
- alkuinformaatio suunhoidon merkityksestä ja henkilöstön koulutus
- lähete ja yhteyshenkilöt

Toiveita tästä eteenpäin

- Säännölliset tiimikokoukset
- Nimetyt yhteys-/vastuuhenkilöt suunhoidon-tiimiin:
 - ❖ Erikoissairaanhoidosta sairaanhoitaja
 - ❖ Perusterveydenhuollosta suuhygienisti ja hammashoitaja

Tehtävät:

- Koulutus
- Suusairauksien ennaltaehkäisy (lapset!)
- Toiminnan arviointi ja kehittäminen
 - ❖ Kokemusasiantuntijat
- Potilasasiat/konsultointi (yhteiset potilaat, tietosuoja, lupa-asiat)

KIITOS!

